

Grossglockner.

- De Grossglockner met haar 3798 m de hoogste top van de Glocknergruppe en van Oostenrijk heeft eigenlijk twee toppen, de Klein- en Grossglockner met daartussen een ijzingwekkende firngeul, de 600 m hoge en 52° steile Pallavicini-rinne die in 1876 voor de eerste keer beklommen werd.
- De 550 m hoge en zeer steile noordwand is voor tweederde met ijs bedekt.
- De in 1909 opgerichte vereniging 'Naturschutzpark' had als doel de wilde flora, fauna, natuurlijke waterlopen en meren te beschermen tegen de opkomende industrie en toerisme.
- De industrieel Albert Wirth uit Villach was zo geïmponeerd door het natuurbeheer in het
- Amerikaanse Yellowstone Park dat hij, wat in 1918 nog mogelijk was, van een familielid de Pasterze-gletsjer en de omliggende toppen van Grossglocknergruppe kocht, 41 km² in totaal.
- Wirth schonk de bergen aan de vereniging indien zij zich zou inzetten voor de wering van de uitwassen van het toerisme.
- Dat is niet helemaal gelukt.
- Aan de voet van het Grossglockner massief ligt als een witte loper uitgespreid, de 10 km lange, in doorsnee 1½ km brede en maximaal 300 m dikke Pasterze gletsjer, en de Gamsgrube.
- De Pasterze is de grootste en minst steile gletsjer van Oostenrijk, 9 x 5 km.
- Hij beschikt over een ijsdek van ongeveer 250 m en over de langste gletsjertong in de Oost-Alpen.
- De smeltsneeuw is acht eeuwen oud.
- Zij lag door de langzaam bewegende ijsvlakte destijds 10 km verder in noordwestelijke richting.
- De Pasterze raakte in anderhalve eeuw tijd ruim 1000 m van zijn lengte kwijt en slonk 150 m in ijsdikte.
- Sinds 1856 verloor de Pasterze zo de helft van haar volume.
- Tegenwoordig slinkt de gletsjer tussen de 10 en 20 m per j aar.
- De Pasterze ontspringt op de altijd met sneeuw bedekte, witte Johannesberg (3460 m) en was vroeger de voedster van de rivier de Möll.
- Nu wordt het smeltwater in de Margaritzensee opgevangen en van daaruit door een 11 km lange tunnel naar het stuwmeer Mooserboden en de waterkrachtcentrale in Kaprun geleid.
- De Staustufe Margaritzen is één van de kleine milieurampen als gevolg van de veelvraat die energieproductie heet.
- Het openen van de stuwen levert gevaar op voor visbestanden en grondwater.

- De eerste keer dat mensen de top van de Grossglockner bedwongen, was in 1800.
- De expeditie bestond uit 16 gidsen, 26 boeren als dragers, 5 timmerlieden en 12 notabele heren, 62 personen in totaal.
- Onder de heren bevond zich een botanicus en een hoogleraar wiskunde.
- Dit gezelschap werd begeleid door 16 last- en rijpaarden en stond onder aanvoering van de bisschop van Gurk, kardinaal Franz Xaver Salm Reifferscheid.
- Omdat de tocht niet binnen een dag af te leggen was, had men, tijdens de eerste, mislukte poging in 1799, aan de rand van de Leitnergletsjer een primitieve, houten hut gebouwd, de voorloper van de Salmhütte.
- Eenmaal op de top van de Kleinglockner aangekomen, zagen de klimmers de andere spits, 28 m hoger, van de Grossglockner.
- De gebroeders Martin en Sepp Klotz, timmerlieden uit Heiligenblut, en pastoor Horasch uit Döllach bereikten op 28 juli 1800 als eersten die top, gadegeslagen door de bisschop vanaf de hut.
- De beklimming via de oostwand werd in 1876 voltooid door de Italiaanse graaf Alfred Pallavicini en zijn gids J. Tribuser.
- De laatste hakte 2500 ijsstreden uit.
- Zij gingen via een 50° steile, 600 m lange en hoge ijsgeul, die later Pallavicini-rinne genoemd werd.
- Tochten naar de top zijn alleen mogelijk voor geoefende bergwandelaars onder begeleiding van een gids.
- Vooral het allerlaatste stuk tussen de Klein- en Grossglockner is erg 'eng'.
- Het voert over een messcherpe sneeuwkam met aan weerszijden peilloze diepten.
- Rond de Franz Jozefs Höhe (2362 m), aan de voet van de Pasterze-gletsjer, is naast een museumpje (medio mei eind okt.) dat met behulp van diorama's informatie biedt over het nationale park en de 'Tierwelt des Hochgebirges', ook dierenleven in de vrije natuur te bespieden.
- Steenbokken bijvoorbeeld en alpenmarmotten, wel 400 in getal, verspreid over 64 families.
- Ze zijn hier nogal tam in vergelijking met soortgenoten op andere almen en berghellingen.
- Op het afval van de toeristen aan de Glocknerstrasse komen vossen en sneeuwuizen af.
- Ook sneeuwvink, alpenkauw en alpenmus zijn hier aan mensen gewend.
- Vanaf de Franz Jozefs Höhe aan de Grossglockner-Hochalpenstrasse daalt een cabinelift loodrecht naar de gletsjer beneden.

- De Garnsgrube, een 'Hochkar' vlak bij de gletsjer, is een glaciaal stuifzandland-schap, een botanisch kleinood, met een noordelijke fauna en flora, vergelijkbaar met niet door gletsjers bedekte rotsen in Groenland, IJsland Spitsbergen en de Zuidpool.
- Tot 3 m hoge stuifduinen worden begroeid met een steppevegetatie die ontstaat door steeds nieuwe zandafzetting en de inwerking van erosie door sneeuw en water.
- Door de kwetsbaarheid van het plantendek mag het terrein niet vrij betreden worden, maar wel langs een 2 ½ km lange wandelpromenade, die eindigt bij de Fuscherkarkopf.
- In de omgeving van Gasthaus Schöneck kunt u langs een alpenbloemenpad lopen in één van de mooiste orchideeënweiden.
- Vanuit Innerfragant zijn tochten mogelijk naar de grote stuwmeren, zoals de Oschenik-, Weiss- en Gross See in het Goldberggruppe.
- Obervellach (750 m, ± 1450 inwoners), in het Obere Mölltal, was vanaf de Middeleeuwen tot aan de 16e eeuw een belangrijk centrum van de goud- en zilverdelving.
- Na een periode van verval volgde midden 17^e eeuw een korte bloeiperiode door de exploitatie van de koper- en zwavelmijnen (tot 1834).
- De 15^e eeuwse laatgotische Pfarrkirche St.Martin bezit een hoogtepunt van de renaissancestijl van de Hollandse meester Jan van Scorel (1495-1562).
- Op doorreis naar Italië beschilderde Scorel op 25 jarige leeftijd drie panelen van een altaar met beeltenissen van de Heilige Familie: Christophorus en Apollonia (r).
- De panelen zijn nu ondergebracht in een barokaltaar, dat in de linker zijbeuk staat.
- De kerk is door de stevige ommuring een voorbeeld van een 'Wehrkirche'.
- Ten noorden van de kerk ligt het barokke Schloss Trabusggen met plafond- en wandschilderingen van J.F. Fromiller.
- Op weg 105 richting Mallnitz passeert u Schloss Groppenstein, gelegen op een hoge rots, en de Groppersteiner- en Zechner Wasserfall.